

LAPUAN JÄTEVESI OY

VUOSIKERTOMUS 2023

Sisältö

Toimitusjohtajan katsaus

- **Kertomusvuoden keskeiset tapahtumat 1**
- **Tuleva jätevesi, prosessi ja kustannukset 2**
- **Puhdistusteho 3**
- **Lapuanjokeen kohdistuva kuormitus 3**
- **Tutkimus, kehitys ja rakentaminen 4**
- **Lapuan Jätevesi Oy:n omistukset 5**
- **Lähitulevaisuudesta 6**
- **Henkilöstö 6**

Toiminta- ja talousraportti 1.1.-31.12.2023

- **Kulunut vuosi ja lähivuosien näkymät 7**
- **Tuloslaskelma 10**
- **Tase 10**

Toimitusjohtajan katsaus

Kertomusvuoden keskeiset tapahtumat

Lapuan Jätevesi Oy:n vuosi 2023 oli puhdistustuloksiltaan oikein hyvä. Fosforin, orgaanisen aineen, kemiallisen hapenkulutuksen ja kiintoaineen poisto oli koko vuoden tehokasta, ja ammoniumin ja kokonaistypenkin poistossa saavutettiin ympäristöluvassa vaadittu taso. Puhdistamoprosessi toimi vähäisin häiriöin ja ainoat ohitukset tehtiin Naamin pumppaamosta varavoimakoneen sähkökytkentää varten 20.2. (8 tuntia) ja sulamisvesistä aiheutuneen tulvahuipun takia 27.-29.4. (2 vrk).

Käyttötaloudessa toimintavuosi 2023 oli hyvä. Hallintomenojen budjetti alitettiin 10 % ja käyttö- ja kunnossapitomenojen 1 %. Budjetin mukaan laskutetuista 2,3 miljoonan euron ennakkomaksuista jäi käyttämättä 40 800 euroa. Kaikki vuosikertomuksen eurosummat ovat arvonlisäverottomia, ellei erikseen ole toisin sanottu.

Puhdistustulokset olivat oikein hyviä ja vain prosenttimääräisen kokonaistypenpoistotehon saavuttamisessa oli jonkin verran haastetta alhaisten tulevan veden tyypipitoisuuksien vuoksi. Kaikki ympäristöluvan vaatimukset täytettiin vuonna 2023.

Hallinto toimi suunnitellusti ja sen kokonaiskustannukset olivat 71 452 euroa. Talousarvio alitettiin 8 098 eurolla.

Käyttö- ja kunnossapitokustannukset olivat 1 929 064 euroa. Talousarvio alitettiin 17 436 eurolla. Suurimmat budjettiylitykset tulivat puhdistamon korjausmateriaaleissa ja -tarvikkeissa (47 929 €) ja korkokuluissa (37 845 €). Eniten säästöä budjettiin nähden saatiin sähkökuluissa (-89 687 €) ja lietteen ulkoistetuissa jatkokäsittelyssä (-34 090 €).

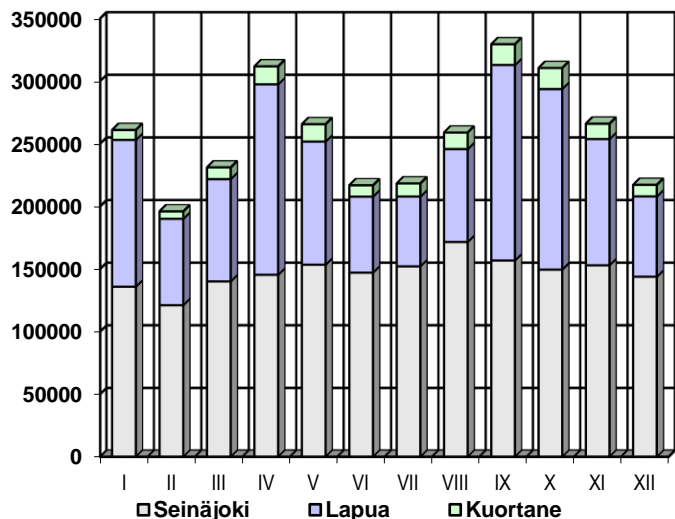
Pääomamenot olivat 449 563 euroa. Talousarvio alitettiin 35 097 eurolla. Merkittävin budjettialitus tuli Lapuanjoen alitusviemärin uusinnasta Latosaassa, joka viivästyi ja valmistuu vasta 2024. Toteutuneet investoinnit olivat puhdistamon biovaihe 1 automaation uusinta (17 690 €), ja varavoimakoneen käyttökytkin (6 750 €).

Lapuan Jätevesi Oy:n puhdistamolle 7.7.2010 annettu ympäristöluva edellyttää korkeaa puhdistustehoa: BOD:n, fosforin ja ammoniumtypen osalta 95 %, COD:n osalta 90 % ja kokonaistypen osalta 65 %. Vaadittu puhdistusteho saavutetaan normaali ajotilanteessa ja lisäksi useimmissa häiriötilanteissakin.

Neljälle vuodelle jaettu puhdistamon selkeytysaltaiden laahakoneistojen uusinta valmistui helmikuussa 2023 ja VT 19 ohituskaistaprojektin vaatimat johtomuutokset Hipintien ja Muurimäentien risteysalueilla maaliskuussa. Puhdistamon biovaihe 2 ilmastusallas 1 putkistosaneeraus toteutui kesäkuussa ja hiekanerotuksen putkistosaneeraus marraskuussa. Biovaihe 1 sekä kemikaalien käsittelyn automaation ala-asema uusinta puolestaan ajoittui marras-joulukuuhun. Siirtoviemärin joenaluksen uusinta Latosaassa sovittiin ja joen alittava johto-osa asennettiin heinäkuussa, mutta koko urakan valmistuminen viivästyi vuoteen 2024.

Tuleva jätevesi, prosessi ja kustannukset

Lapuan Jätevesi Oy:n puhdistamolla käsiteltiin kertomusvuonna 3 081 669 m³ jätevettä, mikä vastasi keskivirtaamaa 8 443 m³/d. Pienin vuorokausivirtaama oli 2 657 m³ kesäkuussa ja suurin 18 043 m³ syyskuussa. Koko jätevesivirtaamasta tuli Lapualta 1 174 334 m³, Seinäjoelta (Nurmo) 1 768 388 m³ ja Kuortaneelta 138 947 m³. Chemigate Oy:n Lapuan tehtaan osuus oli 10 % Lapuan, ja Atria Oy:n osuus 88 % Seinäjoen puhdistamolle toimittamasta jätevesimäärästä. Kuukausittaiset jätevesimäärät olivat alla olevan kuvan mukaiset.

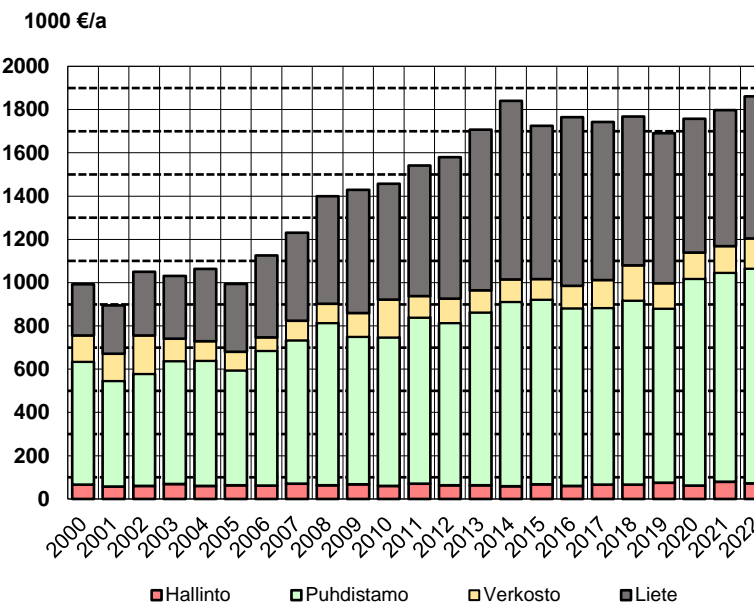
Lapuan Jätevesi Oy:n puhdistamon prosessin muodostavat

- esikäsittely: porrasvälppäys, hiekanerotus, esiselkeytys
- korkeakuormitteinen 1. biovaihe: denitrifikaatio, ilmastus, selkeytys
- matalakuormitteinen 2. biovaihe: nitrifikaatio, rinnakkaissaostus ferrolla, selkeytys
- jälkikäsittely: jälkisaostus polyalumiinikloridilla, flotaatioselkeytys, kiekkosuodatus

Prosessin typenpoistoteho riitti ilman ulkoista lisähiililähdettä. Silti tulevaisuutta varten tehtiin laitosmittakaavan koeajoja, jossa jälkidenitrifikaatioon annosteltiin hiililähteeksi metanolia. Saadut tulokset olivat hyviä, joten laitteistot metanolin jatkuvaan käyttöön suunnitellaan 2024.

Yhtiön käyttö-, hallinto- ja pääomamenot katettiin omistajien kuukausittaisin maksuosuuksin. Hallinto- ja käyttökustannukset, siirtoviemäri ja ulkoistettu lietteen käsittely eriteltynä, ovat 2000-luvulla kasvaneet oheisen kuvan mukaisesti (kuvassa ei ole oikaistu rahan arvon muutoksen vaikutusta).

Lapuan osuus 2023 kokonaiskustannuksista oli 1 005 452 €, Seinäjoen 1 268 125 €. Laskennallisesti yhden jätevesikuutiometrin puhdistaminen maksoi pääomakulut mukaan lukien Lapualle 0,86 € ja Seinäjoelle 0,72 €. Jätevedenkäsittelynsä Lapuan Jätevedeltä ostopalveluna hankkivalle Kuortaneelle jätevesikuutiometrin puhdistus maksoi kertomusvuonna 1,03 €.

Puhdistusteho

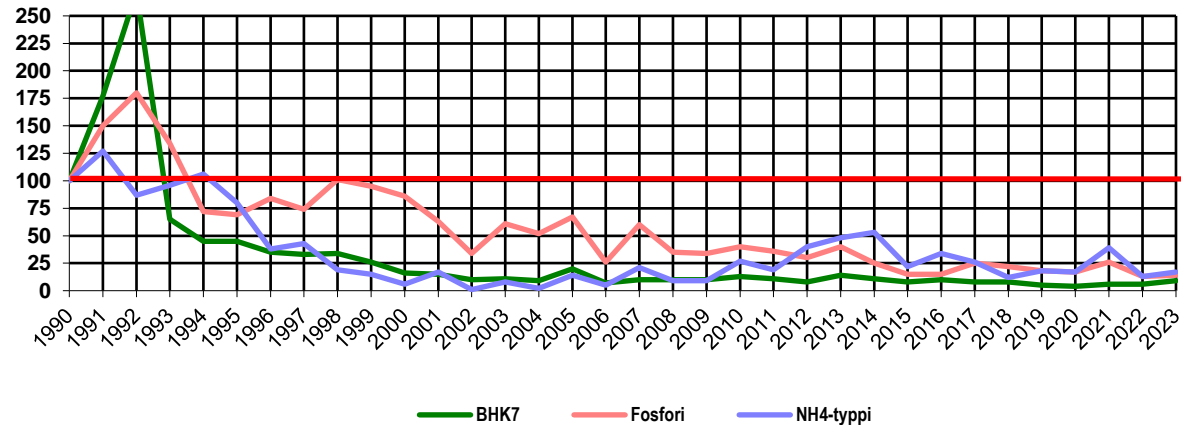
Saavutettua puhdistustulosta seurattiin jatkuvatoimisin analysointorein ja ympäristöluvan ehtojen toteutumista lisäksi 24 tunnin kokoomanäytteillä kaksi kertaa kuukaudessa. Kiintoaineen, orgaanisen aineen ja fosforin poistoteho oli keskimäärin 97-99 %, kemiallisesti hapettuvien aineiden 93 % ja typen 68 %. Ammoniumin hapetusteho oli keskimäärin 95 %. Puhdistusteho täytti tarkkailevan laboratorion mukaan kaikki ympäristöluvassa asetetut vaatimukset. Alla olevaan taulukkoon on laskettu kunkin vuosineljänneksen kuuden tarkkailukerran keskiarvot ympäristöluvan eri kuormitusparametreille.

Parametri	Puhd.teho lupaehto %	Puhd.teho mitattu %	Pitoisuus lupaehto mg/l	Pitoisuus mitattu mg/l
Kiintoaine	95	Q1 98 Q2 97 Q3 96 Q4 96		
Biologinen hapenkulutus	95	Q1 99 Q2 98 Q3 99 Q4 97	10	Q1 1,7 Q2 3,8 Q3 2,3 Q4 5,8
Kemiallinen hapenkulutus	90	Q1 93 Q2 93 Q3 92 Q4 93	75	Q1 39 Q2 39 Q3 38 Q4 36
Kokonaisfosfori	95	Q1 99 Q2 99 Q3 99 Q4 99	0,3	Q1 0,05 Q2 0,08 Q3 0,11 Q4 0,08
Kokonaistyyppi	65	65		
Ammonium tyyppi	95	95	4	2,6

Lapuanjokeen kohdistuva kuormitus

Lapuan jätevedenpuhdistamosta Lapuanjokeen kohdistuva orgaanisen aineen ja ravinnekuormitus laskivat merkittävästi 1990-luvulla ja saavutettu hyvä taso on säilytetty 2000-luvulla. Velvoitetarkkailun analyysitulosten mukaan vuoden 2023 puhdistamon tulokuormitus vastasi jäteveden kiintoaineen osalta 23 233 asukkaan, orgaanisen aineen osalta 22 356 asukkaan ja fosforin osalta 21 080 asukkaan puhdistamattomia jätevesiä. Puhdistetun jäteveden vesistökuormitus vastasi kiintoaineen osalta 573 asukkaan, orgaanisen aineen osalta 434 asukkaan ja fosforin osalta 299 asukkaan puhdistamattomia jätevesiä.

Käsitellyn veden vesistökuormituksen muutosta jäteveden orgaanisen aineen (BHK₇), fosforin ja ammoniumtypen osalta havainnollistaa alla oleva kuvaaja. Indeksi 100 vastaa vertailuvuoden 1990 kuormitusta kunkin parametrin osalta.

Tutkimus, kehitys ja rakentaminen

Vuosi 2023 oli tutkimuksen ja kehityksen osalta tavanomaista hiljaisempi. Latosaaren joenalituksen uusintaan valittiin urakoitsija ja urakan toteutus käynnistyi heinäkuussa. Siirtoviemärin ja puhdistamoprosessin toiminta säilyi hyvänä koko vuoden. Luvan edellyttämään typenpoistotehoon pääseminen vaati kuitenkin runsaiden sateiden vuoksi tarkkaavaisuutta, ja monia kehitysideoita typenpoiston tehostamiseksi suunniteltiin ja käytännössä testattiin syksyn aikana.

Sähkönkulutuksen osalta kertomusvuosi oli edellisvuotta parempi biologisten prosessivaiheiden tarkemman seurannan ja ohjauksen sekä prosessin hyvän toiminnan ansiosta. Sähkönkäytön seuranta parani merkittävästi rakennuskohtaisten kulutuksenmittausten uusinnan myötä. Metanolin koekäyttö kokonaistypenpoiston tehostamisessa antoi varmuuden sen soveltuvuudesta. Ylijäämälietteen käsittelyn ja lietteen kuivauksen ajoparametrien optimointi auttoi säästämään merkittävästi lietteen ulkoistetun jatkokäsittelyn kustannuksissa.

Kallein kertomusvuonna valmistunut investointi oli biovaihe 1 ja kemikaalien käsittelyn automaation ala-asema uusinta. Sen lisäksi toteutui merkittäviä korjausprojekteja, kuten: kahden selkeytysaltaan laahakoneistojen uusinta, biovaihe 2 ilmastusallas 1:n ilmaputkistosaneeraus ja hiekanerotuksen ilmaputkiston ja hiekkavaunun kulkukiskon saneeraus.

Uudet Lapuanjoen alittavat putket Lapuan Latosaarella

Puhdistamon biovaihe 2 ilmastus, ilmaputkiston saneeraus

Lapuan Jätevesi Oy:n omistukset

Lapuan Jäteveden aineellisen omaisuuden tasearvo oli vuoden 2023 lopussa 1 927 033 €, missä on 13 % vähennystä vuotta aiemmasta. Rakennusten, rakennelmien ja johtoverkon osuus tasearvosta oli 1 201 755 € (62 %) ja koneiston ja kaluston 661 377 € (34 %).

Lapuan Jäteveden yhteensä 24,5 km viemäriinjaa jakautuu putken halkaisijan, toimintatavan ja materiaalin mukaan seuraavasti:

Koko	Toimintatapa	Materiaali	Pituus
L 630	viettoviemäri	PVC	2 213 m
T 630	viettoviemäri	PVC	132 m
630-6	viettoviemäri	PEH	8 m
630-4	viettoviemäri	PEH	22 m
600	viettoviemäri	betoni	792 m
			3 167 m
T 500	viettoviemäri	PVC	30 m
500-6	paineviemäri	PVC	1 562 m
500-6	paineviemäri	PEH	84 m
500-4	viettoviemäri	PEH	40 m
450	viettoviemäri	PP	2 067 m
			3 763 m
400	viettoviemäri	PP	1 961 m
L 400	viettoviemäri	PVC	1 394 m
400-10	paineviemäri	PEH	2 208 m
400-6	paineviemäri	PVC	790 m
400-4	paineviemäri	PVC	8 075 m
400-4	paineviemäri	PEH	735 m
			15 163 m
355-6	paineviemäri	PEH	955 m
315-4	paineviemäri	PEH	1 445 m
			2 400 m

Jätevedenpuhdistamo (rakennettu 1974 ja 1992, vanha rakennus saneerattu 2018), Atrian pumppaamo (1991) ja lipeälaitos (1999) ovat rakennusteknisesti hyvässä kunnossa, samoin kuin 1990 ja uudelleen 2018 saneerattu Nahkatehtaan pumppaamo ja 2001 saneerattu Poutun pumppaamo. Koskelan pumppaamon koneisto on uusittu 2019. 70-luvulla rakennetuista Lehto pumppaamo on saneeraamatta, mutta sielläkin pumput on uusittu 2000-luvulla.

Puhdistamon ilmanvaihto, lämmitys, automaatio, kaksi lietelinkoa, seitsemän kahdeksasta ilmastuskompressorista, toinen välipistä ja valaistus on uusittu 2000-luvulla. Isojen selkeytysaltaiden laahakoneistousintaa tehtiin 2019-2023. Muiltakin osin koneistot ovat hyvässä kunnossa, vaikka monilla on takanaan lähes 300 000 käyttötuntia. Siirtoviemäriin pumppaamojen sähkökeskukset, automatiikat, lämmitykset (ilmalämpöpumput) ja etäohjaus on uusittu 2010-luvulla ja ne ovat hyvässä kunnossa.

Yhtiön maa-alueiden arvo on taseessa 63 901 € (3 %) koostuen neljästä kiinteistöstä:

Puhdistamo	Kortteli 1601/tontti 1 Kiviniemen kaupunginosassa, Lapuan kaupungissa
Pumppaamo 8	Rn:o 102:7 Kirkonkylän kylässä Lapuan kaupungissa
Lehdon pumppaamo	Rn:o 14:118 Alanurmon kylässä Lapuan kaupungissa
Tepon pumppaamo	Rn:o 6:537 Nurmon kylässä Seinäjoen kaupungissa

Lähitulevaisuudesta

Lapuan Jätevesi Oy:n tulevaisuuden tärkein tavoite on siirtoviemärin toiminnan ja jätevedenpuhdistusprosessin tehon pitäminen ympäristöluvan mukaisena, ja 2010-luvulla saavutetulla korkealla tasolla. Pitkäjärjestyksestä kehitystyötä tavanomaisesta poikkeavien tulokuormitusten ja käsittelyprosessin häiriöiden hallinnan parantamiseksi ja kustannustehokkaita toimenpiteitä yhtiön infrastruktuurin heikkouksien poistamiseksi tehdään jatkuvasti käytettävissä olevien taloudellisten ja henkilöresurssien mahdollistamassa laajuudessa.

Kunnossapidon päätavoite on alkuperäisiltä osiltaan jo 30-vuotiaan puhdistamokoneiston ja -laitteiston käyttöä jatkaminen huolellisella käytöllä, ennakoivalla huollolla ja teknis-taloudellisesti perustelluilla täsmähankinnoilla. Koskelan ja Lehdon lähes 50 vuotta palvelleet betoniset märkämpumppaamot ovat tulossa elinkaarensa päähän, mutta niiden käyttöä jatketaan saneeraamalla ne kuivapumppaamoiksi.

Vuodelle 2024 on suunnitteilla seuraavat tutkimus- ja kehitysprojektit:

- Latosaaren alueen viemäriusinta ja Poutun alueen rapautuneiden viemärikaivojen uusinta
- puhdistamon automaatio, biovaihe 2 (rakennus 4, 5 ja 6) automaation ala-aseman uusinta
- jälkidenitrifikaation metanoliannostelun suunnittelu ja toteutuksen kilpailutus

Toimitusjohtaja jatkaa maakunnallisen biokaasulaitoksen (omistaja on Lakeuden Etappi Oy, Ilmajoki) toiminnan ja talouden kehitystä laitoksen neuvoa-antavan teknisen ryhmän jäsenenä.

Henkilöstö

Lapuan Jätevesi Oy ostaa tarvitsemansa hallinnolliset palvelut, eli puolet toimitusjohtajan ja toimistovirkailijan työajasta, Lappavesi Oy:ltä. Yhtiöiden yhteisessä toimistossa työskentelivät kertomusvuonna toimitusjohtaja Olli Keski-Saari sekä maksuliikennettä, kirjanpitoa ja palkanlaskentaa hoitava toimistos sihteeri Päivi Kiviaho.

Runsaan vuoden puhdistamonhoitajan sijaisena toiminut ympäristöinsinööri (amk) Jari-Jussi Syrjä pääsi elokuun alusta siirtymään hänelle aiottuun käyttöinsinöörin tehtävään. Nurmo-Lapua siirtoviemäriä, sen pumppaamoja sekä Lapuan puhdistamoa käyttivät ja kunnossapitivät kokeneet puhdistamonhoitajat Jukka Palomäki - käyttö ja sähkötekninen huolto ja Anssi Kankaanpää - käyttö ja koneistotekninen huolto. Pitkäaikaisen puhdistamonhoitajamme Pentti Hietakankaan jäätyä eläkkeelle 31.3.2023 lukien, uudeksi prosessimieheksi rekrytoitiin toukokuusta alkaen Mikko Kiviaho.

Jätevedenpuhdistamon ympäristöhoitotehtävissä, sekä vakinaisen henkilökunnan apuna käyttö- ja kunnossapitotehtävissä olivat koulujen loma-aikoina ja henkilöstön kesälomien aikana opiskelijat Jaakko Syrjä ja Arttu Syrjä yhteensä 58 työpäivän ajan. Seinäjoen Amk:n opiskelija Helmi Autio toteutti kesätyönään 4,5 kuukauden mittaisen puhdistamon sähköpiirustusten digitointiprojektin. Mikkelin Amk:n opiskelija Ly Tran Phuong teki Lapuan Jätevedessä 2,5 kuukauden harjoittelun, jonka aikana hän laati 2022-23 valvontatutkimustuloksiin ja kenttämittauksiin perustuen puhdistamon nykyisen prosessiin steady-state virtaama/massataseen (virtaama, kiintoaine, fosfori ja typpi).

Toiminta- ja talousraportti 1.1.-31.12.2023

Kulunut vuosi ja lähivuosien näkymät

Yhtiön perustaminen ja toiminta-ajatus

Lapuan Jätevesi Oy:n perustava yhtiökokous pidettiin 23.8.1973. Perustamisesta lähtien yhtiön toiminta-ajatus on ollut tarpeellisten runkoviemärien ja jätevedenpuhdistamokapasiteetin hankkiminen ja ylläpito Lapuan ja Nurmon jätevesien asianmukaista puhdistamista varten. Marraskuusta 2007 alkaen puhdistamalla on käsitelty Lapuan ja Nurmon lisäksi Kuortaneen viemäroidyt jätevedet.

Toteutunut tuloskehitys

Lapuan Jätevesi Oy ei pyri tekemään voittoa, joten toiminnan tehokkuutta voidaan parhaiten arvioida käsittelyn yksikköhinnalla (hallinto- ja käyttökustannukset käsiteltyä jätevesikuutiometriä kohti) ja jäteveden käsittelystä osakaskunnille tulevilla kokonaiskustannuksella. Indikaattorien arvot 2000, 2010, 2020 ja 2023 ovat oheisessa taulukossa. Luvut eivät sisällä vähennyskelpoista arvonlisäveroa eikä rahan arvon muutosta ole huomioitu.

Lapuan Jätevesi Oy:n 2023 tuloslaskelma ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja päätyi 86 099,39 euron voittoon. Poistoerokirjauksen ja tuloverojen jälkeen kirjanpidollinen tulos oli 71 036,45 euroa.

Arvio tulevasta kehityksestä ja riskeistä

Kertomusvuonna hallinnon osuus yhtiön kokonaismenoista oli 3 %. Arvio hallinnon kustannusten vuotuisesta noususta vuosina 2024-2028 on 2-3 %.

Käytön ja kunnossapidon osuus yhtiön 2023 kokonaismenoista oli 79 %. Käyttökustannusten kehityksen määräävät tekijät ovat 72 % yhteenlasketulla osuudellaan lietteen jatkokäsittely, sähkö, palkat ja kemikaalikustannukset, Näiden hintakehitystä ennustejaksolla 2024-2028 ennakoidaan seuraavassa:

- Lietteiden jatkokäsittelyn vuosikustannus 2023 oli Lakeuden Etappi Oy:n palveluna 635 910 €. Biokaasulaitos on toiminut syyskuusta 2014 asti ilman vakavia prosessiongelmiä tai toimintaa haittaavia viranomaispäätöksiä. Etappi päätti nostaa lietepalvelun hintaa 15.1.2024 alkaen 6,2 %, ja 3-5 % vuosikorotuksiin on tulevinakin vuosina varauduttava.

	2000	2010	2020	2023
Hallinto ja käyttö yhteensä, snt/m ³ (ilman lietteen jatkokäsittelyä)	39 (30)	49 (34)	60 (39)	64 (42)
Käyttökustannusten jakokertoimin painotettu veden väkevyysindeksi	1,00	0,93	0,70	0,68
Väkevyyskorjattu yksikkökust. snt/m ³	39	53	86	94
Pääomakustannukset				
Lapua, Meur/a	0,34	0,06	0,14	0,19
Seinäjäjoki, Meur/a	0,34	0,10	0,18	0,20
Kokonaiskustannukset				
Lapua, Meur/a	0,77	0,48	0,91	1,00
Seinäjäjoki, Meur/a	<u>0,91</u>	<u>0,96</u>	<u>1,06</u>	<u>1,27</u>
	1,68	1,44	1,97	2,27

- Sähkömarkkinoiden tilanne on vakaampi kuin 2023 alussa. Sähköntoimittaja on pitänyt kiinni yhtiön vuosien 2023-2024 sähköenergiasta tehdystä kiinteähintaisesta sopimuksesta, joka on meille edullinen. Neuvottelut sähkönmyyjien kanssa vuosista 2025-2026 on aloitettu, ja nykyisen arvion mukaan sähkökustannus tulee 2025-2028 olemaan noin 25 % nykyistä suurempi.
- Uuden puhdistamonhoitajan rekrytointi ja Jari-Jussin siirtyminen käyttöinsinööriin tehtävään nosti palkkamenoja noin 20 % vuonna 2023. Ennustejakson 2024-2028 palkkakehitys noudattanee pääosin ns. "yleistä linjaa", mutta hallinnon osalta palkkakehityksen määrittelevät toimitusjohtajan eläköityessä (2024/2025 vaihteessa) tehtävät organisatoriset ratkaisut.
- Kemiallisen saostuksen ja lietteen kuivauksen kemikaalikustannukset olivat useita vuosia kohtalaisen vakiosuuruiset, mutta vuosi 2022 toi merkittävän muutoksen. Saostuskemikaalien ja polymeerien hinnat laskivat 2023 hieman 2022 lopun ennätystasosta, mutta jäivät selvästi korkeammalle kuin ennen Ukrainan sotaa. Energiasidonnaisen kalkin hintaan 2022 tullut hyppäys näyttää jäävän pysyväksi.

Edellisen mukaan Lapuan Jäteveden hallinnon ja käytön kustannusten arvioidaan jaksolla 2024-2028 kasvavan noin 60 000 euroa (3 %) vuodessa. Puhdistamolla on toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa vuodelta 2010, ja sen vaatima puhdistusteho on 2013 rakennetun jälkikäsitteilyn ansiosta pääosin saavutettu. Kapasiteettia on jätevesikuormituksen kasvun varalle olemassa. Lapuan Jätevesi Oy:hyn ei nähdä (ilman uusia kansainvälisiä kriisejä) ennustejaksolla 2024-2028 kohdistuvan merkittäviä toiminnallisia tai taloudellisia riskejä.

Selvitys tutkimus- kehitys- ja suunnittelutoiminnasta

Vuosi 2023 oli tutkimus- ja kehitysprojektien osalta tavanomainen. Latosaaren joenalityksen uusinta saatiin alulle ja se valmistunee kevään 2024 aikana. Siirtoviemärin ja puhdistamoprosessin toiminta jatkui hyvänä koko vuoden, vaikka typenpoiston tehokkuuden ylläpito olikin haastavaa. Sähkönkulutuksen osalta kertomusvuosi oli yksi yhtiön historian parhaista esidenitrifikaation lähes 100 % käyttöasteen, lauhan talven ja biologisten käsittelyvaiheiden onnistuneen säätöohjauksen ansiosta.

Investoinnit ja niiden rahoitus

Kertomusvuonna ei valmistunut kalliita investointeja. Puhdistamon biovaihe 1 ja kemikaalien käsittelyn automaatiuusinta kasvatti tasetta 17 690 € ja varavoimakoneen käyttökytkimen hankinta 6 750 €. Vuoden 2023 talousarvioon oli sisällytetty 165 000 € investoinnit, joista Latosaaren joenalitysosuuden uusinta viivästyi vuoteen 2024. Kertomusvuoden investoinnit olivat 24 440 €, ja rahoitettiin yhtiön kassasta.

Toiminnan ympäristövaikutukset

Aiemmin tässä vuosikertomuksessa kuvatuilla panostuksilla poistimme Lapuan puhdistamolla lähes 30 000 asukkaan taajamaa vastaavasta jätevesikuormituksesta 98-99 % sen sisältämästä orgaanisesta aineesta, kiintoaineesta ja fosforista sekä 64 % tpeestä. Puhdistettu jätevesi johdettiin Lapuanjokeen, minkä veden laatuun sillä ei ollut mainittavaa vaikutusta. Toiminnan negatiiviset ympäristövaikutukset olivat sähkönkulutus 2 835 MWh ja vedenpuhdistuskemikaalien käyttö: 210 tonnia ferrosulfaattia, 125 tonnia polyalumiinikloridia, 174 tonnia sammutettua kalkkia ja 14 tonnia polyakryyliamidia. Prosessin sivutuotteena muodostui 6 043 tonnia linkokuivattua lietettä, jonka Lakeuden Etappi Oy prosessoii biokaasulaitoksessa maanparannuspelleteiksi. Etappi markkinoi pelletit lannoitteeksi pääasiallisesti maatalouteen.

Hallinto

Lapuan Jätevesi Oy:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 29.3.2023 Lapualla. Yhtiökokous käsitteli sille yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluvat asiat. Yhtiökokouksen valitseman hallituksen kokoonpano oli vuoden 2023 lopussa oheisen taulukon mukainen (suluissa oleva on kunkin henkilökohtainen varajäsen).

Yhtiökokous valitsi tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy:n vastuullisena tilintarkastajana JHT/HT Helena Järvenpää.

Hallitus kokoontui vuoden aikana neljä kertaa, mistä kokouksista kirjattiin yhteensä 33 pykälää. Hallituksen käsittelemistä asioista tärkeimpiä olivat puhdistustulokset ja talous, joen alittavan viemärin uusinta Latosaaressa ja lietteen jatkokäsittely sen jälkeen, kun nykyinen sopimus Etapin biokaasulaitoksen kanssa 2027 päättyy.

Hallituksen esitys koskien yhtiön voittoa

Tilikauden tulos oli tilinpäätössiirtojen ja verojen jälkeen 71 036,45 €. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta, ja että tilikauden voitto siirretään voitto- ja tappioutilille yhtiön vapaaseen omaan pääomaan.

Lapualla 22.2.2024

Lapuan Jätevesi Oy, Hallitus

LAPUAN JÄTEVESI OY:N HALLITUS 31.12.2023

pj. Antti Kaartinen, Lapua	(Lasse Kantokoski)
Jarkko Panu, Seinäjoki	(Heikki Keskinen)
Tero Ala-Nissilä, Lapua	(Veli Keltto)
Antti-Jussi Kivistö, Lapua	(Ville Alasaari)
Markus Nokua, Seinäjoki	(Aki Ylinen)
Juha Santtila, Seinäjoki	(Juha Takamaa)
Jaana Tuuri, Lapua	(Anja Knuutila)

LAPUAN JÄTEVESI OY
TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	
LIKEVAIHTO	2 064 513,41	1 932 996,05	
Liiketoiminnan muut tuotot	22 102,00	9 176,52	
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-695 521,67	-627 319,81	
Ulkopuoliset palvelut	-853 576,46	-831 390,58	-1 458 710,39
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-260 004,26	-205 100,54	
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-39 566,61	-33 661,55	
Muut henkilösivukulut	-24 035,35	-25 044,17	-263 806,26
Suunnitelman mukaiset poistot			
Rakennuksista ja rakennelmista	-159 899,61	-160 196,63	
Koneista ja kalustosta	-153 211,92	-152 638,67	
Pitkävaikutteisista menoista	0,00	0,00	-312 835,30
Liiketoiminnan muut kulut	-127 811,67	-138 863,52	
LIIKEVOITTO	-227 012,14	-232 042,90	
Rahoitustuotot ja -kulut			
Osinkotuotot	0,00	0,00	
Korko- ja rahoitustuotot	394 058,40	362 305,51	
Korko- ja muut rahoituskulut	-80 946,87	-49 470,21	312 835,30
VOITTO (TAPPIO) ENNEN	86 099,39	80 792,40	
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA			
Tilinpäätössiirrot			
Poistoeron muutos	2 973,47	2 973,47	
Tuloverot	-18 036,41	-16 961,23	
TILIKAUDEN VOITTO	71 036,45	66 804,64	

LAPUAN JÄTEVESI OY
TASE

	31.12.2023	31.12.2022	
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Sähköliittymät	66 838,89	66 838,89	
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	63 901,42	63 901,42	
Rakennukset ja rakennelmat	1 201 754,67	1 361 654,28	
Koneet ja kalusto	661 377,05	795 148,97	
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00		
Ennakkomaksut ja keskener. hank.	0,00	0,00	2 220 704,67
Sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00	
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 993 872,03	2 287 543,56	
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	119 008,45	164 287,72	
Muut saamiset	0,00	0,00	
Siirtosaamiset	2 434,79	3 258,90	167 546,62
Rahat ja pankkisaamiset	629 016,59	604 810,24	
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	750 459,83	772 356,86	
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 744 331,86	3 059 900,42	
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	84 093,96	84 093,96	
Muut rahastot	183 081,65	183 081,65	
Edellisten tilikausien voitto	168 958,83	102 154,19	
Tilikauden voitto	71 036,45	66 804,64	
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	507 170,89	436 134,44	
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	188 540,01	191 513,48	
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Lainat rahalaitoksilta	1 481 777,00	1 784 205,00	
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lainat rahalaitoksilta	302 428,00	344 197,00	
Ostovelat	146 733,35	107 383,69	
Muut lyhytaikaiset velat	21 716,44	168 920,08	
Siirtovelat	95 966,17	27 546,73	648 047,50
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 048 620,96	2 432 252,50	
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 744 331,86	3 059 900,42	